

Cerkiew prawosławna pw. św. Trójcy

Wałcz

Cerkiew znajduje się przy ulicy Kujawskiej, ale wygodniejszy jest dojazd z Alei Zdobywców Wału Pomorskiego, przy niej w pobliżu skrzyżowania z ulicą 12-Lutego mieści się duży parking, z którego wygodnie dojść do cerkwi przez bram główną zabytkowego cmentarza.

Niewielki, ale bardzo ciekawy architektonicznie i fotogeniczny budynek obecnej cerkwi prawosławnej powstał w 1876 roku jako protestancka kaplica cmentarna. Jej fundatorką była niemiecka arystokratka Maria von Helke. Posadowienie kaplicy wynikało z wcześniejszego już istnienia cmentarza, użytkowanego jako ewangelicki do 1945 roku. Po 1945 zarówno kaplica jak i cmentarz przeszły w użytkowanie parafii prawosławnej.

Kaplica została wybudowana w kształcie rotundy o eklektycznych cechach. Rotunda ta, zaprojektowana na rzucie podwójnego koła, jest dwupoziomowa – ma obejście, tzw. ganek i zwieńczona jest stromym wielopłaszczyznowym dachem ostrosłupowym pokrytym rombowo łupkiem. Elewacja budynku wykonana jest z cegły czerwonej, stożkowo wysklepiona, kryta dachówką, przy czym pierwsza kondygnacja dachu przechodzi w centralne wypiętrzenie.

Od strony zachodniej znajduje się wejście główne umieszczone w ozdobnym rozetkami portalu zamkniętym wysokim łukiem Tudorów. Element ten jest wart uwagi, bowiem w tym regionie jest rzadko spotykany, sugeruje więc, że fundatorka zleciła przygotowanie projektu architektom nie związanym z ziemią wałęcką. Pierwszą i drugą kondygnację obiegają pasy podwójnych arkadowych okien zamkniętych od góry łukowo. Okna w wyższej kondygnacji są wyraźnie mniejszych rozmiarów.

Wnętrze kaplicy dwukrotnie wyższe od obiegającego je ganku. Przypadek sprawił, iż budynek mający pierwotnie inne przeznaczenie, wpisuje się swym kształtem w popularną formę cerkwi, w których koło symbolizuje wieczne trwanie cerkwi, jej nieskończoność w czasie.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

ADRES

Kujawska 15, 78-600 [Wałcz](#)

TELEFON

+48 672 599 523

GODZINY OTWARCIA

Zwiedzanie jest możliwe po zgłoszeniu się do biura parafialnego, mieszczącego się tuż obok na plebanii. Warto wcześniej uzgodnić to telefonicznie.

WSPÓŁRZĘDNE

53.2678246000, 16.4606576965
53° 16' 4", 16° 27' 38"

Nawiguj

Pokaż na mapie

[Dodaj do planu podróży](#)

Po II wojnie światowej w maju 1947 roku Powiatowa Rada Narodowa wydała oficjalną zgodę wiernym obrządku prawosławnego na przejęcie tego budynku. Po niezbędnym remoncie i przystosowaniu wnętrza na podobieństwo cerkwi początkowo w bardzo skromnym zakresie, a więc zamontowaniu prowizorycznego ikonostasu, prestołu i żerstwiennika w dniu świętej Faustyny w 1947 roku odprawiono pierwszą liturgię. W kolejnych miesiącach trwały intensywne prace nad poprawą wystroju wnętrza, parafianie nie tylko ofiarowali na ten cel część swoich zarobków, ale i zwozili z innych cerkwi prawosławnych ofiarowywane elementy wystroju cerkiewnego, księgi i szaty liturgiczne. Na Wielkanoc 1948 roku cerkiew nabrała już właściwego wyglądu. W latach późniejszych cerkiew była systematycznie doposażona w dodatkowe elementy, prowadzono też drobne prace remontowe. W latach dziewięćdziesiątych XX. wieku cerkiew wzbogaciła się o "nowy", zabytkowy osiemnastowieczny, ikonostas pozyskany z rozbiórki cerkwi w Treściance oraz ikony z tego okresu i dwunastowieczny ewangeliarz. Teraz wysoka, ozdobna ściana ikonostasu pokryta ikonami oddziela nawę od prezbiterium z ołtarzem i stołem ofiarnym czyli żerstwiennikiem. W centrum ikonostasu znajdują się ozdobne „carskie wrota”, zwane też „bramą królewską”, przez które może przechodzić jedynie kapłan. Na nich znajdują się ikony wyobrażające scenę Zmartwychwstania, pozostałe ikony wyobrażają czterech Ewangelistów. Nad carskimi wrotami znajduje się ikona Ostatniej Wieczerzy. Z prawej strony ikonostasu umieszczono ikonę Chrystusa i wrota diakońskie z ikoną pierwszego diakona św. Szczepana Męczennika, u góry scenę Narodzenia Pańskiego. Z lewej strony widoczne są ikony Matki Boskiej z Dzieciątkiem i św. Michała, nad nimi Zmartwychwstania Pańskiego i św. Mikołaja. W głębi prezbiterium mieści się ołtarz, na nim ewangeliarz i tabernakulum. Z lewej strony widnieje ikona świętych Cyryla i Metodego, zaś na pulpicie replika ikony Rublowa przedstawiającej Świętą Trójcę. Obok – płaszczonka, czyli płótno z malowidłem przedstawiającym złożenie Jezusa do grobu. W centrum znajduje się też świecznik w którym zazwyczaj pali się wiele cienkich, wysokich świec, charakterystycznych dla prawosławia. Każdy zwiedzający może za drobną opłatą kupić taką świecę i zapalić w intencji zdrowia bliskich. Warto to

zrobić, zwłaszcza, jeśli cerkiew została otwarta specjalnie w celu umożliwienia zwiedzania.

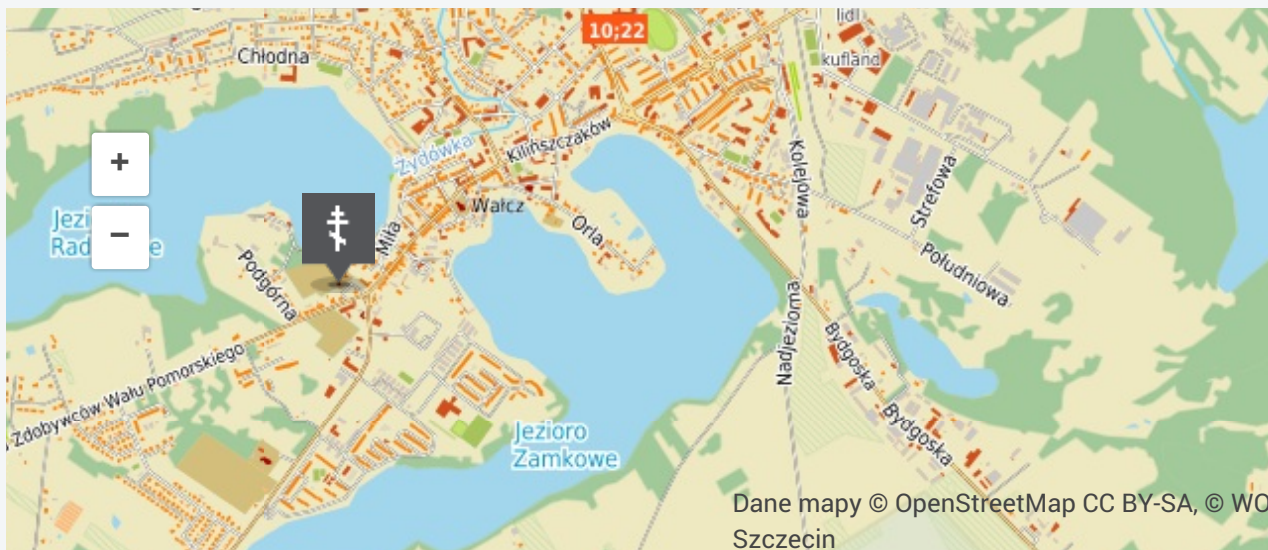
Tagi

[kolory](#) [zabytek](#) [kościół](#) [styl](#) [architektura](#) [kaplica](#)

Media

Lokalizacja

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.